

Sib[us] uta
quid?

hic verterunt ap[er]t. Hac autem dictione solis apicibus immutatis mensem undecimum Ianuario respondentem exprimitur שׁבָּרְבָּר; & p[ro]fici thynus dicitur שׁבָּרְבָּר. Verum in sequentibus dictiōibus maior est difficultas, ad quas ideo pro-

perandum est. Ex dictis autem sequitur iuxta quacunque versiones sensum eis dictiorum precedentium, non ablatam iri potest, atque dominacionem, seu imperium, & ducem de domo seu tribu Iuda.

וּמְחֻקָּק מִבֵּן רַגְלָיו

Vmichokek miben raglau.

Varie si-
gnificatio-
nes pp[ro]p[ri]as.

Typogra-
phus He-
braicæ.

Psalm. 59.

Exod. II

Gen. 8.
Ezech. 11.

Castrius.

A qua radi-
ce יְהִי
deducatur.

Donec veniat qui mittendus est.

quam Christus ad nos veniret. Vbi nonnulla dicentur, quæ non parum ad textus explicationem facient, & concludetur, quid ex praesenti versiculo aduersus Iudeorum impietatem colligi possit atque debeat. Quapropter questionem tribus distinctam articulis aggrediunt, qua totum negotium ita conficiatur, vt cum in illa verba proprios commentarios scribemus, non sit opus hanc difficultatem repetere. Utinam viri docti aduersus Iudeos strenue insurgant, & eorum pervericationem ita frangant, vt nemo sit, qui Messiam venisse non credit; fanē operā pretium esset, vt viri Christiani diligentius hebreicas linguis inumberent, adeo nullum librum, nullum Rabbinorum arcanum intactum relinquent, sic enim armis propriis illos impeterent, & expugnarent, & ad Christi Domini Unigeniti patris aeterni filii cognitionem, & amorem adducerent. Alioquin enim Iudæum Rabbinum nunquam adeo efficaciter convinces, & vnuquisque Iudeorum tempore gloriabitur, quod scripturam sacram nobis melius intelligat, licet immerto, illorum nempe ceruit durissima est, & perpetua rebellionis amica. Deus bone fierine potest, vt Christiani tot, & tatas blasphemias Iudaicas patiarunt, qui si posse, omnes Christianos iugularent, & instar Christi Domini crucifigerent, magnum enim sacrificium se Deo offerre credunt, si quemque ex nobis trucident, vel sanctissimum Christi Domini corpus pedibus cōculcent, & gladiis pangat, arque dilucidant. Viderint, qui Christiane religionis veritatem pro viribus propagare cupiunt, nunc enim ad questionem descendendo.

Q. ij

Nihil est circa dictiones has annotandum, præter quam circa. יְהִי Siloh, nam conueniunt Interpretes, vt vertant יְהִי Iao[ne] veniat; à radice יְהִי, quod Septuaginta Interpretes centum verbi partim eiusdem, partis etiam diversæ significations exprimit. At dissentunt in lectio[n]ib[us], quod alij deducunt à יְהִי sil, vt saluatorem, felicem, augustinumque, vel etiam filium eius, seu Christum significet. Castrius 3. Apolog. legit Sialah cum iisdem literis, sed punctis diuersis, vt donum, vel promissum ei significet: Galatinus legit יְהִי sala, id est, quiescens, nempe virginis filius. Vatablus à יְהִי sala, id est feliciter agere, deducit, vnde si יְהִי vel יְהִי salia, vel seleua, saluosa, fortuna, & felicitas: quod Septuaginta vertunt etiam pacem, benignitatem, abundantiam, inquisitionem, scelus, ruinam, dolum, blasphemiam, & temeritatem: hinc etiam fit יְהִי filia, nempe secundina, in qua securè viuat embryo. Verum ab alia radice potest Siloh deduci, nempe à יְהִי salac, id est dimisit, quod etiam varias significations habet, vt apud Septuaginta videre est, vnde יְהִי salac, missile, seu iaculum, & pilâ, & alia arma; denique hinc oritur יְהִי salouac, id est nuntius, Græcis αναστασις, & יְהִי salac meni, quod instar iaculi mitti posset, longior enim quam lata erat, Græcis παντλα: & quidem ex hac radice nostrum יְהִי forte deducitur, vt optimè vulgata dixerit, qui mittendus est, quia Christus legatum Dei partis apud homines afferens est. Quibus præmissis videndum est, quousque regnum Iuda perduravit, & an desierit, ante-

Folio He-
braicæ.
2. Reg. 17. Ionathas prope fontem יְהִי regel seu 2. Reg. 17.
נֶגֶל Kaisaria fullonis, vt Thargum habet, ste-
ritis dicitur.